ROMÂNIA

CONSILIUL LEGISLATIV

LEX

AVIZ
referitor la proiectul de Lege privind "Codul dezvoltării şi utilizării tehnologiilor informaţiei"

Analizând **proiectul de Lege privind "Codul dezvoltării şi utilizării tehnologiilor informaţiei"**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.21 din 10.02.1998,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 şi art.48(2) din Regulamentul de organizare şi funcţionare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observaţii şi propuneri:

1. Codul propus care va umple vidul legislativ în materie, înmănunchează prevederi privind principiile generale ale trecerii la societatea informaţiei, dispoziţii referitoare la libertatea informaţiei, la producerea, deţinerea şi circulaţia internă şi transfrontiere a datelor, protecţia şi securitatea datelor, protecţia persoanelor faţă de prelucrarea datelor cu caracter personal, reglementarea documentului electronic şi valorii lui probante, răspunderile şi sancţiunile pentru infracţiunile şi contravenţiile informatice. Totodată se prevede reevaluarea şi reorganizarea sistemului instituţional în domeniu, prin reorganizarea Comisiei Naţionale de Informatică în Secretariatul de Stat pentru Societatea Informaţiei şi constituirea Autorităţii Române pentru Informatică ca element al societăţii civile.

Prin conținutul său, incluzând și sancțiuni penale, proiectul se înscrie în categoria legilor organice.

Actuala formă a proiectului reprezintă o îmbunătățire a unor variante anterioare și încorporează majoritatea propunerilor făcute de Consiliul Legislativ prin avizele nr.876 din 26.11.1997 și nr.899 din 5.12.1997.

În cele ce urmează prezentăm obiecțiile și propunerile asupra cărora nu s-a convenit cu inițiatorul.

2. Considerăm că este necesar să se reanalizeze dacă termenul de "cod" folosit pentru acest proiect este potrivit, în opinia noastră fiind mai adecvat calificativul de "lege".

Este cunoscut că denumirea de cod se utilizează doar pentru reglementări deosebit de vaste și complexe care se împart în "cărți", "părți", "capitole" și "secțiuni". Este știut că acest termen nu se folosește pentru a spori importanța reglementării și nici nu poate avea un asemenea efect.

Pe de altă parte, în acest caz termenul de "cod" se pretează unor confuzii ori similitudini inutile din moment ce **materia** reglementată (informatica) operează cu "coduri" în sens tehnic.

3. Din actuala variantă a proiectului s-a eliminat Titlul V "Protecția drepturilor intelectuale în domeniul tehnologiilor informației", care prelua și dispozițiile Legii nr.8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, eliminare justificată prin dorința evitării unor paralelisme și a păstrării unității de reglementare.

Apreciem totuși că apărarea drepturilor de autor a bazelor de date informatice și a celor cu privire la operele **create** cu calculatorul, necesită măsuri specifice care n-au fost avute în vedere de Legea nr.8/1996.

Propunem ca măsurile specifice de protecție a acestor drepturi să fie cuprinse în Titlul V intitulat "Apărarea creației informatice specifice" al cărui conținut sugerat de noi este cuprins în Anexa la aviz.

Motivarea acestei propuneri va rezulta din chiar conținutul reglementărilor prezentate.

4. La art.18, propunem eliminarea precizării restrictive că responsabilii pentru prelucrarea datelor se desemnează numai la bazele de date din domeniul public. Această eliminare va face obligatorie funcționarea lor la toate bazele de date. Restrângerea

acestei reglementări doar la domeniul public ar slăbi eficiența întregii legi.

5. La art.59 alin.1 lit.a, b şi c, considerăm că nu este cazul ca propunerile pentru membrii Autorității Române de Informatică să vină şi din partea Avocatului Poporului şi a Consiliului Rectorilor. Rolul şi atribuțiile acestor instituții nu justifică implicarea lor în domeniul informaticii.

N.B. Anexăm propunerea noastră privind Titlul V. Apărarea creației informatice specifice.

PREŞEDINTE

Valeriu DORNEANU

București
Nr. 172/25.02.1998

ANEXA

Titlul V. Apărarea creației informatice specifice

Art. 39[1] - În completarea dispozițiilor de apărare a dreptului de autor pentru programe de calculator, reglementate prin Legea nr.8/1996 privind dreptul de autor şi drepturile conexe, sunt apărate şi următoarele elemente şi opere informatice specifice care se includ în obiectul dreptului de autor:

a) sistemele informatice cu caracter de creație - având durata de protecție de 50 ani

b) bazele de date şi datele informatice - având durata de protecție de 15 ani

c) operele create cu ajutorul calculatorului - având durata de protecție de 75 ani.

Art. 39[2] - Sistemele informatice cu caracter de creație - inclusiv sistemele expert, sau sistemele de inteligență artificială - sunt apărate distinct şi prioritar, indiferent dacă au fost sau nu dublate de programe de calculator realizate de autorul sistemului sau de alte persoane, din însărcinarea autorului sistemului sau din propria lor inițiativă.

Art. 39[3] - (1) Bazele de date sunt apărate ca opere distincte, de ordonare, structurare şi sistematizare.

(2) Datele din bazele de date se bucură de apărarea dreptului de autor atât în forma lor informatică, codificată, cât şi în forma lor decodată, transpusă, sau chiar tradusă, dar şi - după caz - ca opere rezultante, ca date noi, create cu calculatorul, sub formă de date şi cunoştințe proprii, obținute în cadrul unor sisteme expert.

Art. 39[4] - (1) Operele *create* cu calculatorul sunt apărate prin dreptul de autor, separat şi în paralel cu operele care se prezintă, se exprimă sau circulă sub formă informatică.

(2) - Apărarea prevăzută la alineatul (1) se poate referi la opere care îmbracă forma informatică, fără ca aceasta să constituie o cerință obligatorie. Ele nu sunt apărate însă potrivit acestei dispoziții decât

dacă informatica a intervenit în procesul de concepere şi de realizare a operei, indiferent dacă ele se exprimă şi în limbaj natural sau sub orice altă modalitate.

Art.39[5] - În scopul asigurării depline a protecţiei dreptului de autor pentru produsele informatice cu caracter de creaţie sunt interzise:

(a) punerea în circulaţie a copiei unui produs protejat, ştiind că ea este ilicită sau având motive de a crede aceasta; interdicţia se aplică şi în cazul importului şi exportului de programe;

(b) deţinerea în scopuri de utilizare sau comercializare a copiei unui produs protejat, ştiind că ea este ilicită sau având motive de a crede acest lucru;

(c) punerea în circulaţie sau deţinerea cu scopul de a le utiliza sau comercializa, a oricăror mijloace urmărind facilitatea suprimării neautorizate sau neutralizarea oricăror dispozitive sau procedee tehnice destinate protejării unui produs.

Art.39[6] - (1) Dispoziţiile acestui titlu privind drepturile de autor relativ la produsele şi serviciile informatice cu caracter de creaţie nu afectează aplicarea altor prevederi legale menite să protejeze interesele autorilor, cum sunt cele privind drepturile de autor în general, brevetele, mărcile şi denumirile de origine, desenele industriale şi topografiile circuitelor integrate, reglementările patrimoniului cultural naţional, ale fondului arhivistic naţional sau ale fondului muzeistic şi de bibliotecă etc., precum şi măsurile şi/sau procedeele tehnice de protecţie luate de autorii produselor informatice cu caracter de creaţie intelectuală, ca autodistrugerea sau autoalterarea produsului în cazul tentativelor de copiere neautorizată, constituirea şi reconstituirea de probe privind paternitatea sau prioritatea şi altele asemenea.

(2) De asemenea, dispoziţiile acestui titlu se aplică în paralel cu reglementările privind concurenţa neloială, responsabilitatea civilă, îmbogăţirea fără justă cauză, disciplina contractuală şi altele asemenea.